

LIETUVIŲ TELKINIAI

„THE IRON WOLF IN AMERICA“ — 2002
JAV LIETUVIŲ MENO PARODA

St. Petersburg miesto ir vakarų Floridos Lietuvos Garbės konsulas Algimantas Karnavičius kviečia visus lietuvių menininkus, gyvenančius Jungtinėse Amerikos Valstijose, dalyvauti St. Petersburg Lietuvos konsulato ir St. Petersburg miesto Meno centro „The Arts Center“ ruošiamoje meno parodoje. Ši paroda vyks nuo 2002 m. sausio 11 d. iki vasario 22-os d. Kvietiami įvairių meno sričių menininkai ir tautodailininkai. Registracijos lapai bus siunčiami šių metų birželio mėnesio gale ir liepos mėnesio pradžioje. Užpildyti registracijos lapai, kartu su menininko darbų foto skaidrėmis, bus priimami iki š.m. spalio mėn. 1 dienos. Visa informacija prašoma siųsti šiuo adresu: Amanda Cooper, The Arts Center, 719 Central Avenue, St. Petersburg, Florida 33701. Parodų tvarkymo kuratorės Amanda Cooper tel. yra 727-822-7872, Fax 727-821-0516 arba e-mail Cooperamanda@usa.net Galutinė meno darbų atranka bus atlikta iki š.m. lapkričio 1 dienos. Visą registraciją, atrinkimus meno darbų, persiuntimus tvarkys St. Petersburg miesto Meno centro darbuotojai. Šis Meno centras apmokės tik grąžinimą meno darbų.

Šį įvykį pirmą kartą paminėjo Garbės konsulas Algimantas Karnavičius, kai jis sėkmingai suruošė Pirmąją Floridos Lietuvių golfo turnyrą 2001 m. kovo 10 d. ir turnyro pelną skyrė suruošimui šios parodos. Garbės konsulas, kuris mėgsta ne tik sportą, bet ir meną, pats asmeniškai imdamas meno pamokas ir dirbdamas su moliu, kartu priklausydamas St. Petersburg miesto Meno centro tarybai, pirmininkaudamas meno festivaliui, ir bendrai įsijungęs į kultūrinį ir meno judėjimą šiame mieste, nori supažindinti St. Petersburg miesto ir apylinkių gyventojus ir turistus, kurie tuo laiku užplota Floridą, su lietuvių menininkų darbais.

Paroda vyks patio Meno centro „The Arts Center“ patalpose. Šis prestižinis Meno centras yra St. Petersburg miesto centre ir gerai žinomas ne tik St. Petersburg ir Tampos miestų rajonuose, bet ir visoje Floridoje. Šio Meno centro pradžia buvo 1915 metais, kai keletas menininkų ir meno mėgėjų įsteigė St. Petersburg miesto meno klubą. Šis meno klubas tapo Meno centru ir jau daugiau nei aštuonias dešimtis metų teikia progą ir galimybę visiems ir visokioms amžiams žmonėms ne tik gerėtis kitų meno darbais, bet ir patiems mokytis ir tobulinti savo pasirinktose meno srityse. Šis Meno centras jau nuo 1979 metų samdo profesionalius Centro direktorius. Šiuo metu Meno centro direktorė yra Evelyn Craft, kuri Garbės konsulą Algimantą Karnavičių ir jo žmoną Nancy gerai pažįsta, ir mielai sutiko suruošti šią JAV Lietuvių meno parodą. Paties parodos suruošimą atliks parodų kuratorė Amanda Cooper. Šiame centre dirba dar penki nuolatiniai ir devyni nenuolatiniai tarnautojai. Šis Meno centras turi sudaręs kontraktus su daugiau kaip 52 sričių meno mokytojais, kurie čia dirba. Šis Meno centras ruošia parodas ne tik savo gražiai atnaujintose patalpose, kurios susideda iš trijų meno galerijų,

įvairių meno studijų kambarių ir administracijos įstaigos, bet ir kitose miesto dalyse, kaip pvz., būnant gražiam Tampos tarptautiniame oro uoste teko matyti šio Meno Centro suruoštą dailininko Jack Barret individualią parodą pavadintą „Carnival“. Centras taip pat bendradarbiauja su mokyklomis, suruošdamas ir mokinių parodas, taip 1999 m. buvo išstatyti 1,225 profesionalų ir studentų meno darbai. Šis Meno centras taip pat vykdo ir vaikų vasaros meno stovyklas, per kurias vasarą praeina daugiau nei 2,200 vaikų. Džiugu, kad šiame pagarsėjusiame Meno centre vyks ir lietuvių menininkų paroda su iškilmingu atidarymu, kurio metu bus įtraukta ir kanklių muzikos programa. Visi menininkai, norintys dalyvauti šioje parodoje, prašomi kreiptis į Meno centro parodų kuratorę Amandą Cooper, o dėl kitų reikalų, ar informacijos, prašom kreiptis į Algimantą Karnavičių, Honorary Consul, Republic of Lithuania 1101 1st Avenue South, St. Petersburg, Florida 33705, arba e-mail Ltconsul@bayprintonline.com

Buvo malonu susipažinti su Meno centro direktore Evelyn Craft taip pat ir su parodų tvarkymo kuratore Amanda Cooper, kurios artimai bendradarbiauja su Garbės konsulu Algimantu Karnavičium ir susidomėjusios laukia pirmųjų JAV lietuvių meno darbų. Jos taip pat teigė, kad tuo pačiu metu, kai vyks JAV Lietuvių meno paroda, kitoje galerijoje vyks lietuvių paroda, kuri visuomet labai sudomina amerikietiška publiką. Tikimasi, daug lankytojų. Tad St. Petersburg FL, miesto Meno centras laukia Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių menininkų darbų, kuriais nuo 2002 sausio 11-tos iki vasario 22-os dienos gėrėsis ne tik didžiulis lietuvių telkinys, bet ir visi St. Petersburg miesto ir apylinkių gyventojai.

Elvyra Vodopalienė

SEATTLE, WA

IŠ SEATTLE LIETUVIŲ
GYVENIMO

Atskaitiniame susirinkime, š.m. balandžio 21 d., Aušėjačių namuose, Seattle, bendruomenės nariai išrinko naują valdybą. Washington valstijos LB valdybą 2001-2001 m. kadencijai sudaro: pirmininkas Rimas Mikšys, vicepir. Arvydas Lukoševičius, sekretorė Genutė Gilytė Orrico, izdininkė Marytė Jo-

St. Petersburg miesto ir vakarų Floridos Lietuvos Garbės konsulas Algimantas Karnavičius su „The Arts Center“ direktore Evelyn Craft ir šio centro tvarkymo kuratore Amanda Cooper tarėsi apie 2002 m. ruošiamą JAV lietuvių menininkų darbų parodą.

zaitienė, nariai: Irena Blekytė, Dalia Lapatinskaitė Hagan, Asta Vaičekonienė. Inga Gaurienė pasilieka valdyboje kaip buvusi pirmininkė, o Zita Petkienė, valdybos garbės narė, atstovaus „Tulpę“.

SUSIPAŽINKIME SU
NAUJA VALDYBA

Rimvydas P. Mikšys gimė Kaune, Lietuvoje, 1942 m. Rimo šeima emigravo į JAV 1949 m. ir įsikūrė rytinėje pakrantėje. Ten jis užaugo. Baigęs aukštesnįjį mokyklą Holy Cross College, Rimas 1964-1968 metais tarnavo JAV oro laivynė. Jis skraidė A-3 lėktuvais ir dalyvavo 400 oro mūšių Vietname. Su Donna susipažino 1967 metais. Ji tuo metu mokytojavo Oak Harbor, o Rimas buvo grįžęs į namus tarp trečio ir ketvirtio Vietnamo šaukimo. Jie susituokė 1968 metais, ir augina du vaikus — Andrius, 32 metų, ir Tanya, 30-ties. Vėliau Rimas lankė Pensilvanijos universitetą. Padirbęs keliose korporacijose, Rimas paliko korporacijų pasaulį ir įkūrė laikraštį „Bingo Today“, kurį iki šiol leidžia ir redaguoja.

1995 metais Rimas pirmą kartą po 1944 metų aplankė Lietuvą. Po šios kelionės jis vis labiau įsitraukė į lietuvių veiklą ir aplanko Lietuvą beveik kasmet. Rimas prisimena: „Per šiuos metus vasario 16-tos dienos minėjimą, Inga Gaurienė paklausė, ar aš nesutikčiau būti LB valdyboje. Man nespėjus atsakyti, mano žmona beveik susuko „žinoma!“. Kaip vėliau aš tapau išrinktas pirmininku, yra visiškai mįslė, ir kaip LB nariai išrinko mane į valdžią, kai aš tik pirmą kartą dalyvavau susirinkime, dar didesnė mįslė. Turbūt buvau išrinktas dėl ekonominių priežasčių. Gal

LB atsibodo leisti pinigų ir siūsti mums geleis už tolimų svečių globojimą. Na, jie turėtų pagalvoti, mes išrinksimės jį pirmininku, o jis neišdrįs balsuoti, kad jam patiam būtų siunčiamos geleis“. Ateinantys metai atrodo bus pilni naujų išbandymų ir galimybių. Aš tikiu, kad nauja valdyba, padedant senajai, ir taip pat LB nariams, padės supažindinti platesnę visuomenę su lietuvių b-nės gyvenimu“.

Vicepir. Arvydas Lukoševičius gimė, užaugo ir išmokslo Kaune. „Esu Lietuvos vaikas ir juo žadu išlikti, norėčiau, kad einantys paskui mane taipogi nesijauštų betauciai, beveidžiai, atėję iš niekur. Mechanikos inžinierius, dailės mokyklos absolventas, turintis patirtį vadovos srityje, šiandien dirbu Microvision firmoje kokybės inžinieriaus pareigose. Lyg tai nelabai sutaikomos specialybės, tačiau būtent šis jų rinkinys turbūt apspindžia mano charakterį ir pasaulio suvokimą, polinkius ir veiklą. Esu atviros pasauležiūros žmogus, palankus naujoms idėjoms, nekenciu abūjumo, stagnacijos ar kolektyvinės prievartos prieš kuriantį individą. Teko matyti daug miestų ir pačiam teko dalyvauti kelių JAV LB veikloje, todėl drąsiai galiu pasakyti, kad Seattle lygiuojasi su pirmiausia. Ačiū už tai saulelei pačių aktyviausių, jų reikšiančių iniciatyvą, savanoriškai tempiančių didžiąją našta ir suburiančiųjų mases apie LB „židinį“. Nėra ugnies be dūmų, tačiau tai jau platesnė tema, kurią man pačiam teks gilinti kartu su naująja valdyba. Sekmės mums visiems — tobulekime!“

Sekretorė, Genutė Gilytė Orrico, daug dirba įgyvendinti LB projektus. Ji sako, kad buvo išauginta bendruomenės dvasia. Genutė ir jos vyras Paul daug dirbo kiekvienose

baltistikos studijų programos varžytinėse. Ji išsiuntinėja „Tulpę“, šoko „Lietutyje“, taip pat organizavo įvairių Lietuvos Dukterų veiklą, ypač susijusią su vaikais. Genutė turi ypatingą dovaną: ji yra nuširdi, kūrybinga, ir visada pasirodys padėti. Genutė sako: „Jeigu kiekvienas padarys truputį, tai kitam nereikės daug daryti. Turime pakaitomis padėti vienas kitam“.

Marytė Jozaitienė, tyli dama, su didele šypsena, nuostabiai vadovauja židui nuo 1993 m. Ji yra tokia pareiginga ir taip gerai atlieka šį darbą, kad mes jos visai nenorime perrinkti, nors neseniai ji išėjo į pensiją ir norėtų daugiau laiko praleisti su vaikais. Marytė dirbo labai atsakingą darbą, ji vadovavo knygvedybos skyriui. Marytė pasakė: „Yra mažai žmonių, kurie daug dirba LB labui. Aš jaučiu, kad tik maža dalele prisidedu prie bendruomenės veiklos, palyginant su kitų darbais. O taip pat dar turiu kaltės jausmą!“ Ir kas jau labiausiai patinka mūsų bendruomenėje? „Tulpės“ laikraštėlis!

Irena Blekytė yra valdybos narė, apie kurią jau visi žino. Irena atvyko į Seattle 1981 m. ir nuo to laiko aktyviai įsijungė į LB gyvenimą. Dirbo sekretore, vicepirmininke, ir vėliau pirmininke. Irenos pirmininkavimo metu Washington valstijos LB buvo pirmasis skyrus JAV-se, paskelbęs savo veiklos tikslus („mission statement“). Irena yra Lietuvos Dukterų draugijos narė, šoko „Lietutyje“, ir dainavo „Ūkanoje“. Irena ir kiti tėveliai padėjo kurti vaikų stovyklą „Lankas“. Jos straipsniai dažnai pasirodo „Tulpėje“, o taip pat juos spausdina ir kiti šalies laikraščiai. Pastaraisiais metais Irena priklauso University of Washington skandinavų katedros patariamajai tarybai, kuri yra susijusi su baltistikos studijų programa. Irenos iniciatyva įvykio pirmosios varžytinės, kurių lėšos buvo skirtos baltų programai, Irena ir jos gyvenimo atrama, Allen Johnson, yra vedę jau 23 metus.

Didelė dovana, kad Dalia Lapatinskaitė Hagan sutiko būti valdyboje. Ką ji tik pradeda daryti, ji tai atlieka be priekaitų, kūrybingai ir puikiai. Ji ką tik prižiūrėjo milijonines St. Martin's College bibliotekos statybą, Washington valstijos sostinėje, Olimpijoje. Nuo 1988 m. Dalia yra šios bibliotekos direktorė. Šiuo metu Dalia yra Lietuvos Dukterų draugijos sekretorė. Daugeliu metų ji šoko „Lietutyje“, ir dažnai pasirodys padėti įvairiems LB renginiams. Jos pasididžiavimas ir džiaugsmas sūnus Lucas mokosi pirmame

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesunčiamos. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
DRAUGO prenumėra yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštą	\$55.00		

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpelis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

kurse universitete, o tėtis Vytautas neseniai buvo paskirtas Lietuvos garbės konsulu Washington valstijoje.

Valdybos narė Asta Vaičekonienė baigė Muzikos akademiją 1991-ais metais, kurią pabaigus, ketverius metus dirbo garsiausių Lietuvos dainininkų studijose (Vaclavo Daunoro, Gedrės Kaukaitės, Sigutės Stonytės ir Irenos Milkevičutės). 1995-ais metais su šeima atvyko į JAV tęsti studijų. Seattle gyvena nuo 1997-tų metų. Asta yra fortepijono dėstytoja Music Works Northwest (Bellevue). Apie lietuvišką veiklą Asta rašo: „Tapau valdybos narė norėdama iš arčiau sužinoti apie LB veiklą, prisidėti prie tos veiklos, ir galbūt įnešti naujų idėjų“.

LIETUVOS DUKTERŲ
VEIKLA

Metiniame susirinkime, vykusiam Zitos Petkienės namuose, š.m. gegužės 6 d., Lietuvos Dukterys nutarė aukoti 150 dol. „Saulutės“ organizacijai, našlaičio išlaikymui; 300 dol. A.P.P.L.E. organizacijai, lietuvių mokytojų stipendijoms; 500 dol. Laikinos vaikų globos namams Vilniuje; 500 dol. neprisigirdinčių vaikų mokyklos „Adapta“ išlaikymui; 500 dol. tėvo Saulačio vadovaujamam švietimo projektui, Vilniuje. Pagerbti draugijos steigėjų bei Seattle skyrus narių Aleksandrą „Mamą“ Gylinę, dukterys nutarė kasmet jos vardu aukoti vargstantiesiems. Šiais metais, Aleksandro Gylinės vardu buvo aukojama „Adapta“ mokykla. Vyrai, dėmesio: Lietuvos Dukterys dabar prima Jus į narius. Apie tai jums mielai praneš Jūsų žmonos, sesutės, draugės. Tik paklauskite, arba rašykite Seattledukterys@hotmail.

Zita Petkienė

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

* Panevėžio kinesiologų ganybos įmonėje „Ekranas“ lankėsi Pasaulio banko Tarptautinės finansų korporacijos (IFC) atstovai. Jų vizito tikslas — aptarti praėjusių metų bendrovės veiklos rezultatus ir šiuo metu vykstančių investicijų perspektyvas. Tarptautinė finansų korporacija finansuoja „Ekrano“ investicinius projektus ir yra suteikusi ilgalaikę 14 mln. eurų paskolą. Gauti pinigai investuojami į stiklo gamybą ir kinesiologų surinkimą. IFC direktorius Rytų Europos šalis Tomáš Telma pažymėjo, kad „Ekranas“ yra perspektyvi, didelę pažangą daranti įmonė.

LR-Elita

St. Petersburg, FL, miesto „The Arts Center“, kuriame 2002 m. sausio 11-vasario 22 d. vyks JAV lietuvių menininkų kurinių paroda.

Nuotr. Elvyra Vodopalienė

JAV LB Seattle apylinkės metiniame susirinkime kadenciją baigusią valdybos pirmininkę Inga Gaurienę ir naujai išrinktą pirmininką Rimą Mikšį sveikina Vytautas Lapatinskas, Lietuvos Respublikos Garbės konsulas Washington valstijai.

Nuotr. Zitos Petkienės

Sudundėjo tėvynės vieškeliai, svetimųjų tryptami, nuaidėjo Laisvės merdėjimo aimana per visą kraštą, ir ašaromis apsilaušę miškų akys, nes jos jautė netrukus regėsiančios žutūtinę tautos vaikų kovą su žiauriu okupantu ir net savais išdavikais...

Vytauto Milišausko nuotrauka

NIEKAS TO MUMS NEGALI UŽDRAUSTI

ALGIS VIRVYTIS

Kas gali uždrausti mums būti laisviems? Kas gali neleisti paskelbti nepriklausomybę? Tą sekmadienio rytą mama pakėlė mus vaikus anksti. Name buvo mirtina tyla. Tėvelis jau seniai slapstėsi. Nežinojom, kur jis. Mama anksčiau, rados taip dar neseniai, buvo labai kalbi ir judri. Pagaminus pusryčius, linksmai pranešdavo: „Jaikas valgyti“. Bet šį rytą to nebuvo. Matėme, kad ją kažkas labai slegia, mes vaikais jautėme. Mama dažnai per užuolaidų kraštą pažiūrėdavo pro langą į rinką, kur dar tik prieš savaitę verkiantys nekalti nužmoginti žmonės buvo atvežami sunkvežimiuose žiauriai tremčiai. Politruka, milicininkai, Zableckis siaubė, Sifrisas nelaiminguosius stumdė ir spardė reikdams. Gal mama tikėjosi to paties ir šį rytą?

Tyliai pavalgėme pusryčius. Aš, kaip sakoma, „besistumdymas pakampiais“, nežinia, ko laukiau. Į kiemą atvažiavo ūkininkas Paulauskas su žmona palikti vežimą mūsų kieme. Jie nuėjo bažnyčion. Mama mus pradėjo raginti bažnyčion. Bažnyčioje nedaug žmonių. Mirtina tyla visur. Žmonių — ir senų, ir jaunų veidai liūdni, suakmenėję. Negirdėjau, ką kunigas sakė per pamokslą. Grįžtant namo, pastebėjau nedidelius būrelius jaunų vyrų, kažkaip judriai rankomis mosikuojančius kalbant. Einant pro šalį vienas šeimos pažįstamas pasisaukęs sako: „Žinai, šį rytą prasidėjo

karas. Vokiečiai duoda rusams į kailį, greit rusų čia nebus. Pasakyk mamai, kad nebusimint“. Bėgu namo, kiek galėdamas greičiau.

Pasakiau mamai ir Paulauskams. Jų veidai nušvito, bet tik trumpam. Kas bus? Kaip viskas baigsis? Jie dar neseniai vieną karą pergyveno. Paulauskas patarė susipakuoti visus geresnius daiktus, patalynę ir važiuoti su juo į ūkį. Mama skubėjo, darė ryšulius, mums vaikams liepė sunėsti patalynę. Sumetę į vežimą, išvažiavome į kaimą. Miestely buvo ramu. Tik mažumos žmonės bėgiojo vieni pas kitus. Jie buvo neramūs. Gal sąžinė graužė?

Pas ūkininką iškrovė mantą, pavalgė važiavome dar kartą dabar su dideliu vežimu parsivežti daugiau reikmenų. Pasikrovėme, bet pianino niekas nenorėjo judinti, per sunkus, didelis. Grįžę pas ūkininką, iškrovėme viską daržinėje. Atvažiavo Ivaškevičių šeima iš miestelio.

Prie sodo galo buvo gilus ir platus sausas griovys. Viršų uždengė rąstais, lentomis, velėnomis, padarė siaurą angą. Prinešėm šiaudų ir šieno. Visur ramu, kurtinčiai tyliai naktis. Nakvojome daržinėje. Kitą dieną man ramybės nedavė paliktas Dievo valiai pianinas. Paprasčiau Paulausko parvežti. Jis, davęs arklių su vežimu, pasakė: „Važiok ir parsivežk“. Miestely mirtina tyla. Nei vieno žmogaus. Namuose niekas nelieta. Po ilgo

laukimo pamaciau pažįstamus. Jie padėjo pianiną į keltį ir vežimą. Parvežiau į daržinę šalia kitų rakandų. Visi nustebė, kad visgi parvežiau tokį didelį ir sunkų „gramozdą“, kaip Paulauskas pavadino.

Aplink tylu. Išėjau prie vieškelio ant kalniuko. Ten mama stovėdama žiūrėjo miestelio link. Buvo matyti didžiuliai juodi debesys, juodas dangus tolimoje. To dar nebuvau matęs. Klausiau mamos, ar mūsų namai dega? Ne — ji atsakė, mūsų namai nega. De — į kitą pusę, bet jos veidas buvo pilnas skausmo, išblyškęs.

Kitą rytą Paulauskas suvarė visus į rykterį, nes jie girdėjo mašinų ir motorų riaumojimą tolimoje. Už kiek tai laiko girdėjosi sunkvežimio motoro sunkus maurojimas, staiga tyda, keli šūviai. Vėl ramu. Sėdime susikūpinę. Palengva žiūrime vienas į kitą, klausiamės, kas čia? Staiga bunkero angoje pasirodė politrukas su naganu rankoje, drebėdamas, nešvarus, sudraskytas drabužiais. Mosikuodamas naganu, reikdams klausia, kurie čia yra buožės. Viena jauna moteris parodė į pienininką Lukošioną. Ruskis klausia, ar dar yra. Ji atsakė, kad nėra. Politrukas įrėmęs naganą pienininkui į krūtinę, liepė keltis ir eiti su juo. Pienininkas išblyškęs stojosis, susilenkęs išėjo pirmas rusas. Lauke girdėjosi rėkiančių rusų balsai, kažkokie duslus garsai ir vienas šūvis. Po to dar vienas šūvis. Tyla.

Ilgai išsigandę sėdėjome, kaip numirę. Ta jauna moteris drebėjo. Nežinau, kiek ilgai sėdėjome, gal valandą, gal tris. Paulauskas išėjo pažūrėti. Greit grįžęs pasikvietė Ivaš-

kevičių eiti kartu, o mums likti ramiai ir tyliai sėdėti.

Kitą rytą tyli eįjome pas kaimyną duoti paskutinę pagarbą pienininkui Lukošionui. Iš raudonos skylės prie akies kyšojo vata. Veidas su mėlynomis dėmėmis, šarvoje jį sakė, kad jis buvo žiauriai kankintas ir durtuvais subadytas bėgančių balių rusų „divyrių“.

Grįžomės pas Paulauską visi baimėje. Moterys nebesilaikė ašarų. Bunkery meldėmės, prašėme Dievo ir dar verkėme, ir meldėmės, klausėme Dievo, kodėl apleido mus. Atėjo vakaras ir naktis. Nedaug kas miegojo. Vieni per miegus kalbėjo, kiti dar garsiai meldėsi. Tik auštant, pervargę turbūt visi užmigo.

Atsikėliau vienas paskutinių, kai jau kvietė pusryčiams. Sunkios kojos ir galva. Nusiprausiu šaltu šulinio vandeni. Šaltas vanduo atgaivina. Paulauskienė priekėpė didelį dubenį kiaušinių su lašiniais, juodos duonos riekes, pieno ašotis. Palengva persižegnoję, sukalbėję malda, valgėme prie stalo po dideliu medžiu. Niekas nekalbėjo, tik atsidusdavo tai vienas, tai kitas. Staiga išgirstame negirdėtą šlamesį. Iš už namo kampe ant dviračių atsuka mūsų link keletas uniformuotų vy-

Antanas Miškinis

IS GILUMŲ ŠAUKIAMĖS...

Ant sopulių mums kraujas sukrekejo,
Pasiurpo nuo tylėjimo grubaus.
O Viešpatie, ar jau tikrai reikėjo
Mus sitaipos paniekint ir nubaust?

Dar baudžiamų gadynė, dar trinyčius,
Dar pliekdamas sunkiausiuose varguos,
Grazias ir aukštas statėme bažnyčias,
Su bokštais, besistiepiantiais dangaus.

Mes geidėme gyvent gražiai, prasmingai,
Ir maldėmės išblyškusių veidais.
Tave vargonais garbinom trenksmingais
Ir garbinom skardžių varpų aidais.

Nors rankos buvo nuo darbų sukrupę,
Į viską mes žiūrėjom atlaidžiai,
Nors valgom duoną pelatidžių rupių,
Bet puošėm auksu altorius gražiai.

Pavasari tarpu laukų tyliųjų,
Kai liedavos visur vanduo sraunus,
Velykų rytą šaukėm — Aleliuja,
Kad keleis, Dievo ir žmogaus Sūnus.

Apstatėm pakeles visais šventaisiais,
Kad saugo mus nuo krušos ir ledų.
Šventadieniais kryžius gėlėm aptaisę,
Nušvitę bėgome giedot maldų.

Tai kam gi, Viešpatie, dabar apleidai,
Ir palieki mus slybinų nagnus.
Parkniubome prieš Tavo rūstų veidą —
O! Teve mūsų, kurs esi danguos...

„Sulaužyti kryžiai“, Vilnius. 1989.

ru, ginklai ant pečių. Trumpam išsigandome, bet tuoj tai uniform pamatėme, kad tai ne rusai. Vokiečiai, kažkas sako. Jie atvažiavo prie namo. Nulipa nuo dviračių. Tai jauni, gražūs vyrai. Šypsosi ir kažką sako. Nei vienas nesuprantame jų. Rankomis jie rodo, kad nori gerti, prausti. Paulauskas skubomis semia vandenį, moterys neša šaltą pieną. Kareiviai prausiasi, skutasi, kažką gyvai tarpusavy kalba. Apsivalę, net batus nublizgino. Moterys kvietė prie stalo, prie kiaušinių ir pieno. Jie tvarkingai valgė. Buvo matyti, kad vyrai ne iš laukinių stepių. Pavalgę padėjo, pavaišino vyrus cigaretėmis, moteris ir vaikus saldinais, sėdė ant dviračių pasuko rytų link.

Visų veiduose pasirodė džiaugsmas, vieni kitus apabinome, rankas spaudėme, verkėme ir bučiavomės iš džiaugsmo.

Suklaupę dėkojome Dievui, kad mus apsaugojo nuo mirties, nuo tremties.

Paulauskas, kažkur klaušsis paslėpto radijo žinių iš Kauno, atbėgęs linksmai šaukė: „Lietuva vėl nepriklausoma, Lietuva vėl nepriklausoma!“

Nukelta į 5 psl.

Laisvės laidotuvių procesija

Mirė ji pačioje vasaros pradžioje — kai visa gamta jau buvo sužaliavusi, sodai jau brandino vaisius, o lankose pradėjo žvangėti šienpjovėlių dalgiai. Ne, nemirė — buvo nužudyta, suvažinėta tankų vikšrais (po daugiau kaip penkiasdešimt metų panašūs tankai pervaziavo ir tuos, kurie norėjo Laisvę vėl prikelti gyvenimui), sutrypta dulkėtai okupanto kareivių batais ir palydėta svetima kalba ištartais keiksmais... Tai buvo 1940-ieji. Kaip tik šiuo metų laiku, amžinai Lietuvos istorijoje pažymėtu juoda Baisiojo birželio dėme, kurių mes, vaikai, nesupratome, ilgi atodūsiai ir slapčia braukiama ašara paludijo, kad ne viskas taip, kaip kitais birželiais...

Visgi ištrinti mėginta daugiau kaip penkiasdešimt metų, įvairiais būdais teisinant Laisvės žudikus, įtikinėjant lietuvių tautą ir pasaulį, kad Laisvės laidotuvės iš esmės buvo jos gimimas, o tie svetimieji jos duobkasiai buvo tikriji geradarijai, kuriems už tai reikia jausti dėkingumą.

Vis dėlto dalis tautos patikėjo melagingais šūkiais, saldžiais pažadais ir nuėjo tarnauti Laisvės žudikams. Juk visais laikais ir visuose kraštuose atsiranda prisitaikėlių, kurie, uoliau net kaip svetimieji, skuba vykdyti visus nurodymus, atlikti pačius šlykščiausius veiksmus, kad tik prislinktų artiaus, „lovio“ ir gautų didesnę atpildą. Jei šiandien galbūt galėtume atarsti pateisinamą žodžių okupantui (žmonijos istorijos puslapią išmarginti stipresniųjų agresija silpnėsniųjų tautų atžvigių), tai tikrai jų praeitį saviesiems — kankiniams, išdaviniams, skriaudėjams savo kaimynus, savo tautiečius. Juk nėra baisesnio vaizdo už nužmogintą žmogų, ypač, kai jis tą nužmoginimą atlieka savo rankomis — savanoriškai. Tai žmonijos atmatos, nevertos jokios „atperkamosios malonės“. Kaip gaila, kad lietuvių tauta, nors negausi gyventojų skaičiumi, jų nestokoja (ir dabar nestokoja).

Daug dar mūsų tarpe turime žmonių, kurie 1940 m. birželio viduryje savo akimis matė Lietuvos Laisvės laidotuvių procesiją. Deja, dar turime ir tokių, kurie ant jos kelio klojo geleis. Ne iš pagarbos Vėlinei, bet iš pritarimo jai nužudžiusiems. Šiandien jie kitą giesmę traukia, nes taip naudingiau: pasikeitė laikai ir Laisvė vėl gyvuoja. Tačiau iš

pasalų, kaip akli kurmiai, knisiasi po jos pamatus, ilgėdamies anų „gerų laikų“, kai jie buvo dideli ir turėjo leidimą mindžioti kitų nugaras bei švenčiausius įsitikinimus.

Mažame, nuošaliame Suvalkijos miestelyje, nerūpestingų vaiko vasaros dienų vienodėje tėkmėje, birželio vidurio tragedija negreit išryškėjo, o niekas nesiskubino jos paaiškinti: galbūt jau tuomet buvo pavojinga per daug išsakyti žodžiais, kas knibždėjo mintyse — lietuviai tylėti ir kentėti ipratę. Tik kažkaip nesavi suaugusiųjų veidai, iškalbus žvilgsniai, kurių mes, vaikai, nesupratome, ilgi atodūsiai ir slapčia braukiama ašara paludijo, kad ne viskas taip, kaip kitais birželiais...

Ilgai reikėjo laukti (jeigu galima tą žodį šiuo atveju pavartoti), kol miestelyje pasirodė pirmieji svetimieji valstybės kareiviai. Tik pravažiuojantys, nestabtelėję nei dulkų nuo kepurų nukrėsti, nei vandens gurgulio iš šulinio aikštėje nuryti. Tačiau ženklų, kad Lietuvoje valdžia pasikeitė, buvo apšiai. Visų pirma pranyko trispalvė priešsivaldybės įstaigos, Vytis pašte nuo sienos, kryžiai, puosė mokyklai klasės... Vietiniai šauliai giliai paslėpė savo uniformas, o dar giliau — ginklus, tikėdami vieną dieną juos panaudoti prieš Lietuvos Laisvės žudikus. Kažkokie vyrukai su raudonais raiščiais ant rankovių organizavo mirtant miestelio aikštėje, kur kiekvieną pirmąjį mėnesio antradienį vykdavo įdomūs triukšmingi jomarkai. Mitingai nebuvo nei gausūs, nei triukšmingi, nepaisant nuo tribūnos aidinčių šūkių ir plazdančių raudonų vėliavų marių. Jos atrodė, kaip susidrumstus „kraujo puta“, kuri paskelbė Eglei, kad jos mylimasis Žilvinas nebegyvas...

Reikėjo dar metų, kol raudonų raiščių ir tos pačios spalvos vėliavų simbolika visiškai išryškėjo. „Juk tai kraujas, mūsų kraujas!“ — kalbėjo žmonės. Bet jie jau buvo atsigavę nuo kaustančios, stingdancios baimės, kuri užliejo visą kraštą 1940-ųjų birželio viduryje. Atsargūs, budrus — taip! Rytizingi, užsispyrę, bet pasiryžę iškilti ir kovoti — taip! Ir būtų kovoje, jeigu ne kapryzingos istorijos žaismas, pasukęs gyvenimą kita kryptimi: ištraukęs Lietuvą iš vieno okupanto nagų ir įspraudęs į kito.

PETRAIČIŲ AKMUO

Iš gimnazisto dienoraščio
ANTANAS ŠIMKŪNAS

Nesuprasdamas, kas dedasi, einu toliau. Žiūriu — Balčiūnas, Bagdonas apstoje tėvelį rečia: — Ei, buožė, sakyk, ar tu čia viską suorganizavai? Matydams, kad čia kažkas negerai, smukau į vidų, kur radau išsigandusią motiną, seserį, brolius. Vos spejus pasisveikinti visas partijos ir komjaunimo aktyvas sugriuvo gryčion dar labiau įsiutęs. Klojo ant stalo kažkokius popierius, rėkė, rašė, o tėtis atsakinėjo: — Eikit nuo mano galvos, ko čia kvailių ieškot, aš nieko nežinau. — Šį vakarą 8 valandą ateisit į Daujėnus, į miliciją! — suuko iš pykčio įraudęs komjaunimo Balčiūnas ir pridūrė: — Štai sąrašas. Praneškite, kad čia išvardyti asmenys rytoj mums prisistatytų.

Supratau, kad visą tą širšyną sujūdino prie Čekiškio kelio pastatytas kryžius. Jį pastatė Čekiškio kaimo jaunimas. Kadangi tėtis buvo brigadininkas, tai jį ir užpuolė. Nelikau nepasmerkto ir aš.

— Palauk, pranešim rajonui, parašysim charakteristiką, nevažinėsi kryžių statyti, — iškošė pro dantis išeidama S. Staliūnienė.

Norėjau pasakyti, kad nieko nežinojau apie tą kry-

žių, tik atėjau namiškių aplankyti, tačiau visa kompanija jau buvo išgarmėjusi. Labiausiai mane stebino tai, kaip pasikeitė Balčiūnas, Bagdonas, kurie anksčiau sveikindavosi, kalbėdavo su manimi, o dabar tapo tarsi bejausmiai automatai.

Vėliau pas mus atėjo keletas čekiškietų. Tėtis pasakė, kad daugeliui jų S. Staliūnienė liepė prisistatyti į apylinkės tarybą ir pasiaiškinti, o jie tik nusišypsojo ir tarė: — Mes jiems nusuksime sprandus, tegul tik užkabina!..

Sekmadienį, kai sidabriniai saulės spinduliai zaidė ant apšerkšnįusių tvorų ir stogų, prie Čekiškio kelio iš tolo švietė aukštas baltas medinis kryžius.

Kiek jis baimės įvarė komunistams! Po kelių dienų iš Pasvalio atkėlė visas būrys sekretorių, instruktorių, visi puolė mano tėvą, nors jis nebuvo joks organizatorius.

Virš mūsų namų tvėnkėsi juodi pavojaus debesys, nors prie kryžiaus buvo pritvirtinta lentelė su užrašu: „Viešpatie, apsaugok taiką“.

1952 metų vasario 5 diena. Nutariau atsiasakyti darbo žemės ūkio skyriuje, nes jis trukdo mokytis. Paskambinau į tėviškę ir išgirdau tai, ko nesitiekėjau: saskaitininkė pranešė, kad tėvus išbuožino ir pašalino iš kolchozo. Visą atėmė ir pasakė: „Eik kur nori arba keliausi į Sibirą...“

Ką dabar daryti? Aš nebedirbu, tėvai bedarbiai, išvartę iš „Stalino rojus“.

1952 metų vasario 11 diena. Mūsų mokyklos dra-

mos būrelis buvo išvažiavęs dviem dienoms gastrolių į Biržus, ten vaidinome P. Cvirkos „Žemę maitintoją“. Vaidinti sekėsi neblogai, tačiau veltui tikėjomės, kad biržiečiai mus sutiks šilčiau ir kultūringiau negu pasvaliečiai. Nustebino tai, kad žiūrovai bandė įsibrauti į salę be bilietų, su plytgaliais kišenėse. Gerai, kad tarp mūsų artistų buvo milicininkas, kuris išsitraukė revolverį ir išvaikė chuliginus.

Išsišnekę su biržiečiais, suzinovome, kad chuliginizmas čia ne naujiena.

Kai grįžome iš Biržų, išgirdau liūdną žinią, kad tėvai su nepilnamečiais mano broliais Broniumi, Juozu, Zenonu ir seserimi Janina pabėgo iš namų. Atykęs kaimynas Petras Vitkauskas papasakojo, kad iš Panevėžio sunkvežimiu atvažiavęs giminaitis Vladas Strockis padėjo namiškiams susikrauti kas pakliuvo po ranka ir apsiwerkę visi išvažiavo. Tuo pačiu Čekiškio keliuku, prie kurio stovėjo naujas ažuolinis kryžius.

O mes tuo metu su broliu Petru Biržų scenoje vaidinome „Žemę maitintoją“. Aš dainavau Taručio dainelę: „Liu čia dralia, aš naujakurs, Tik vieną kepurę šiandien beturiu...“

Susėdome su broliu ir tarėmės, ką daryti. Nebėra Petraičiuose mūsų namiškių, nebeturime tėviškės. Ten dabar žvilpauja vėjai, o tušiuose namuose siautėja prasigėrusi Staliūnienė su Balčiūnu ir grobia viską, ką dar rado. Sutarėme kol kas likti Pasvalyje, baigti mokslo metus.

1952 metų gegužės 1 diena. Kaip reta gražus

siemet pavasaris. Tik gyvenime kitaip negu gamtoje. Iš pat ryto pavasarišką ramybę sudrumstė triukšmas mieste. Girdėjosi būgnai ir dūdos. Išėjome su broliu pažūrėti, kas ten dedasi. Nagi, kaip visuomet tokią dieną, surikiuoti žmonės tempia vėliavas, plakatus, „tautų vad“ Stalino portretus.

Prasidėjo mitingai, vykdomojo komiteto pirmininkas A. Gražinis į mikrofoną emė šaukti, kad „Pasvalio dirbantieji nepasigailės jėgų komunizmo sukūrimui“. Paskui dar drąsiau emė „turavoti“ partijos komiteto sekretorius B. Bagalauskas, net rodė, kad ant stulpo pakabinti garsiakalbiai subyrės. Jis negailestingai plūdo amerikiečius „vorus“, „pasituisius žvėris“, kurie užpuolė Korėją, ir pareiškė esąs įsitikinęs, kad darbo žmonės „sugebės apginti taiką“.

Komjaunimo sekretorius K. Bitinas, aukštai užvertęs galvą, didžiavosi komjaunimo veikla ir užtikrino, kad komjaunimas visada bus aktyvus partijos pagalbininkas. Švietimo skyriaus vedėjas B. Bitinas garantavo, kad visi švietimo darbuotojai „negailėdami jėgų švies kelią komunizmo statytojams“.

Prasidėjo demonstrantų eitynės. Visi praėjo pro tribūną, pastatytą aikštėje netoli šventoriaus. Iš jos vis šaukė: „Tegyvuoja moksleiviai, jaunieji komunizmo statytojai!“ „Tegyvuoja žemės ūkio darbuotojai, priėmę papildomus socialistinius išpareigojimus!“ ir t.t. Taip pašlovinčiai privalejo atsakyti džiaugsmingu „Valio!“, tačiau atsakė ne visi. Kiti išdrįso praeiti tylėdami. Garsiausiai suriko moksleiviai — mat jie visą savaitę buvo treniruojami stadione. Bus daugiau

TRYŠ ŠVENTĖS „SAULĖS“ MOKYKLOJE

Džiugu buvo skaityti St. Petersburg, FL, leidžiamame laikraštyje „Lietuvių žinios“ pranešimą, kad š.m. gegužės 12 d. „Saulės“ liuanistinė mokykla kviečia visas mamos atsilankyti į mokinių ruošiamą Motinos dienos minėjimą. Džiugu, ypač, kad šalia labai aktyvių St. Petersburg, FL, liuanistinio klubo ruošiamų programų, kurios sutraukia daugiau vyresnio amžiaus narių ir svečių, tame pačiame telkiniuje yra ir „Saulės“ liuanistinė mokykla, kuri sutraukia jaunąją kartą.

Motinos dieną Floridos saulė jau nuo anksto ryto sveikino ir žadino gamtą su visų jos grožiu, žiedais ir paukščių čiulbėjimu, lyg kartu sveikindama visas motinas, taip, kaip ir „Saulės“ mokykla, pasipuošusi 28 mokinių skaisčiais veidais, šypsniomis ir jaunatvišku klebesiu, ruošėsi sveikinti savo mamos.

Minėjimas prasidėjo 10 val. ryto. Gaila, kad į šią šventę susirinko tik būrelis svečių ir tėvų. O vaikučiai buvo tikrai gražiai pasiruošę. Vyko parodelė vaikučių darbų su gražiai paruoštais ir surinktais į atskirus apsiuvinus jų visų metų darbais. Minėjimą pradėjo mokyklos vedėja Vida Meiluvienė, pasveikindama visus susirinkusius. Pasidžiaugė, kad šioje mokyklėlėje šį savaitgalį bus minimos net trys šventės: Motinos diena, Pirmoji Šv. Komunija, kurią mokiniams keturi šios mokyklos mokiniai, ir šių mokslo metų baigimas. Vedėja palinkėjo visiems gražios vasaros, bet kartu ragino vaikučius ir tėvus nepamiršti kasdien išmokyti nors po vieną liuanistą žodį. Kad tai būtų lengviau įgyvendinti, atsisveikindama su mokinukais, kiekvienam įteikė po spalvingą Richard Scarry „Mano žodyną“.

Motinos dienos programą pradėjo dainelė „Tau, Mamytė“. Dainavo visi šios mokyklos mokiniai, palydint muz. dr. Broniaus Kazėno vargonėlių muzikai. Eilėraštukus dekla-

mavo Julius Lukas, Monika Vilkelėte kartu su Paulium Luku. Vyresnieji mokiniai atliko skaitymus mamytėi tai: Rima Garsytė, Kazys Bobelis, Gytis Garsys ir Laima Bobelytė. Gražiai liuanistai iš knygos paskaitė Katie Kaspar, o mergaitės pašoko „Audejėle“. Šokiui pasibaigus visi mokinukai pasveikino mamos, išeikdami joms po gėlytę. Gėlytės išeiktos ir atsilankiusiems svečiams. Programos pabaigoje mokiniai ir svečiai sugiedojo Lietuvos himną. Po programos vedėja visus pakvietė pasivaikščioti. Tad buvo proga artiau susipažinti su vaikučiais, mokytojais ir šia mokyklėle.

Ši „Saulės“ mokyklėlė yra įsikūrusi valdiško pastato antroje aukštoje St. Pete Beach miesto bendruomenės centre. Šios patalpos nėra pritaikytos mokyklai, nes visi 28 mokiniai mokosi viename kambaryje. Tai nėra idealios patalpos nei mokiniams, nei mokytojoms. Tačiau, atvykus į Motinos dienos minėjimą, buvo pastebimas vaikučių drausmingumas, mokytojų meilė ir artimas ryšys su visais įvairaus amžiaus mokiniais. Šios mokyklos vedėja Vida Meiluvienė yra kartu ir St. Petersburg miesto ir apylinkių liuanistų Bendruomenės pirmininkė. Ji, lyg visų vaikučių motina, rūpinasi ne tik šios mokyklėlės sėkmingumu ir vaikučių gerove, bet globoja ir į Tamos miesto Shriner ligoninę iš Lietuvos atvykusius gydytis vaikučius su negalia. Vida taip pat atlieka ir LB pirminkės nuolatines pareigas, ir rūpinasi Lietuvos įstojimu į NATO. Vida su šypsena, energija ir dideliu entuziazmu sugėba visa tai atlikti ir teigia, kad „kiekvieną šeštadienį dirbdama su „Saulės“ mokyklos jaunimu aš pasisemiu tos jaunatviškos energijos, dvasiniai atsigaunu ir visi darbai tampa lengvesni...“ Šioje mokyklėlėje dar dirba Dalia Adomaitienė, Dalia Dana ir Eglė Garsienė. Prie jų prisideda ir

St. Petersburg, FL, „Saulės“ liuanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojos Motinos dienos ir mokslo metų užbaigimo šventėje. Iš k. sėdi — Paulius Lukas, Andrius Vilkelis, Monika Vilkelėte, Andrew Kaspar, Mykolas Varkelis, Katie Kaspar. II eil. — mokytojos Dalia Dana, Dalia Adomaitienė, mokiniai — Elena Bobelytė, Vita Bobelytė, Gabriele Bobelytė, Luidas Bobelis, mokyklos vedėja Vida Meiluvienė. III eil. — muz. dr. Bronius Kazėnas, Rima Garsytė, Laima Bobelytė, Kazys Bobelis, Gytis Garsys ir mokytoja Eglė Garsienė.

Nuotr. Elvyros Vodopaliënės

muz. dr. Bronius Kazėnas, mokydamas dainavimo. Tai puiki grupė talentingų mokytojų, kurie savo talentus, sugebėjimus ir meilę liuanistų kalbai ir Lietuvai bando perduoti šioms „Saulės“ mokyklos mokiniam.

Ši mokinių šventė tęsiasi ir sekmadienį, kada keturi šios mokyklėlės mokiniai — Gabija Bobelytė, Kazys Bobelis, Dalia Glavinskaitė ir Rima Vaidilaitė, paruošti br. kun. Antano Grabnicko, OFM, pirmą šv. Komunią. Šv. Vardo bažnyčioje pirmieji suoliai buvo užimti jaunų tėvų, broliukų ir sesučių, senelių ir motučių, kurie džiaugėsi matydami gražiai pasipuošusius Gabiją, Kazį, Dalią ir Rimą, pirmą kartą prie Dievo Stalo priimančius šv. Komunią. Šią šventę jautė ir jautriai išgyveno visi dalyvavę šv. Mišiose. Šių iškilnių metų išpūdingai giedojimo „Aido“ dainos vienetas, vadovaujamas muz. Leono Sodeikos.

Keletas mokinukų pradžiugo visus atsilankiusius į liuanistų klubą pietauti, kai Kazius Bobelis, atstovaudamas visiems keturiems pirmos Komunijos priėmėjams, skardžiu balsu labai gražiai viešai padėkojo br. kun. A. Grabnickui, OFM, už jų paruošimą šv. Komunijai ir tuo pačiu pasveikino mamos Motinos dienos proga. O Rimutė Vaidilaitė su išjautimu padėkdamas maminėms eilėraštį. Tai buvo tikrai džiugi, dvasiniai pakili „Saulės“ liuanistinės mokyklos šventė.

Ši mokyklėlė įsikūrė 1977 metų rugsejo mėn. Pirmoji jos vedėja buvo a.a. Veronika Kulbokienė. Nuo pat pradžių iki dabar „Saulės“ mokyklėlė ne tik ruošė ir pagerbė savo mamos Motinos dienos proga, bet mini Vasario 16-tos dieną, ruošia Kalėdų eglutę ir kitas šventes. Prie mokyklos šiais metais taip pat įsikūrė ir mišrios skaučių ir skautų draugovės „Nida“. Šiai draugovei vadovauja draugininkė ps. Eglė Garsienė, šios mokyklėlės mokytoja. Eglė jau suor-

St. Petersburg, FL, šv. Kazimiero misijos br. kun. Antanas Grabnickas, OFM, su jo Pirmą Komunią paruoštais „Saulės“ lit. mokyklos mokiniais. Iš k.: Gabriele Bobelytė, Kazys Bobelis, Dalia Glavinskaitė, Roma Vaidilaitė

Nuotr. Elvyros Vodopaliënės

ganizavo ir pirmą dviejų metų iškilų gražiamą Fort De Soto parke. Tai graži pradžia ir didelis paskatinimas jauniui žengti pirmaisiais liuanistų organizacijų takais.

St. Petersburgo liuanistų telkinys gali džiaugtis, kad „Saulės“ liuanistinė mokykla su savo puikia vadove ir mokytojais tęsia ir perduoda meilę liuanistų kalbai, istorijai, papročiams, mūsų ateinančiai kartai. Sveikinam visus mokinukus, te liuanistų žodis, dainelės ir eilėraštukai skamba jų ir jų tėvelių lūpose. Tegul „Saulės“ mokyklos mokiniai, kurių radau bevartydama mokyklėlės istorijos užrašus, telydi juos per visą gyvenimą.

Elvyra Vodopaliënė

VILNIEČIAI RINKO METŲ MOKYTOJĄ

Mokytojų namų didžiojoje salėje konkurse „Vilniaus mokytojas 2001“ finaliniame ture varžėsi devyni sostinės pedagogai — skirtingų dalykų specialistai.

Finaliniame ture mokytojai turėjo pristatyti publikai savo

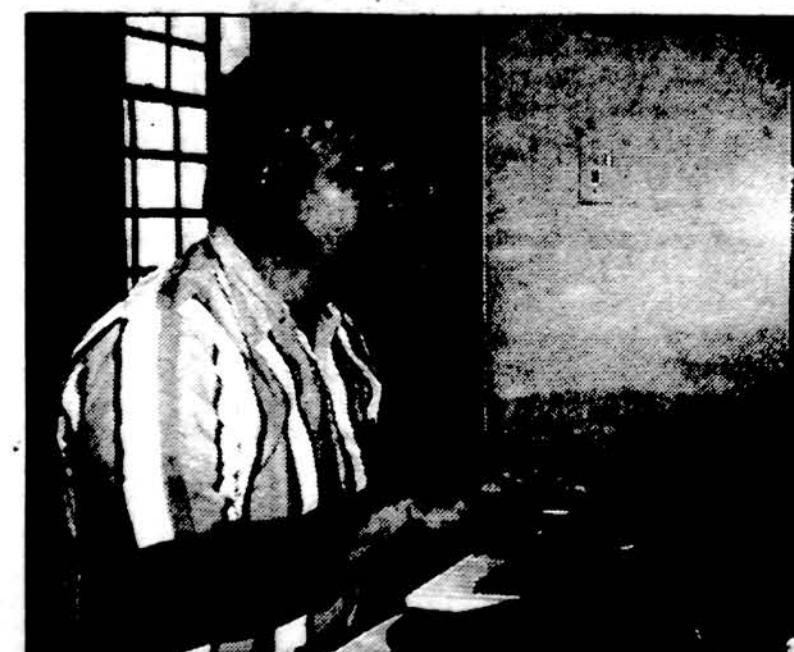
namų darbus, supažindinti su savo mokykla bei išsamiu papasakoti ar kitaip pavaizduoti savo svajonių mokyklą, atlikti įvairias kitas praktines užduotis. Konkurso dalyviams ir žiūrovams koncertavo dainininkė Onutė Valiukevičiūtė, Valstybinio jaunimo teatro namų muzikavimo grupė, savo eiles skaitė poetas Jonas Endriaitis.

Sostinės metų mokytojai ir kitiems finalininkams buvo įteiktos vertingos dovanos, visiems konkurso dalyviams surengta kelionė į Kernavę ir Anykščius.

Konkurso rengėjai nori paskatinti sostinės mokytojus domėtis visuomeniniu gyvenimu, kultūros aktualijomis. Tikimasi, kad Metų mokytojo konkursas ilgainiui taps tradiciniu.

(Elita)

* **Kauno technologijos universiteto** Senatas suteikė profesorių emeritų vardus trims iškiloms šios aukštosios mokyklos mokslininkams: profesoriams Kazimierui Ragulskui, Kęstutui Sasnauskui ir Algirdui Matukoniui. (KD, Elita)

Muz. dr. Bronius Kazėnas „Saulės“ mokyklos mokinius moko dainavimo. Nuotr. Elvyros Vodopaliënės

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba liuanistai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame liuanistų (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H.DECKYS TEL. 773-585-6624

CNA & HNA's & L/I Positions Make a Difference Today!
Are you a compassionate caregiver? Do you like providing quality care to elderly?
Do you have a positive attitude? Do you speak, read and write in English?
If you have answered „Yes“, we would like to hear from you. Drivers license, a plus.
Call M/W/F, 9 am-4 pm, 847-486-1886.

Brangūs tautiečiai, būčiau labai dėkinga, jeigu kas pasiūlytų darbą su gyvenimu. Galų gale globoti senelius, prižiūrėti vaikus, tvarkyti namus. Man 45 metai. Angliškai ir lenkiškai kalbu sunkiai. Jūsų pasiūlymų lauksiu tel. 773-585-6195, 773-436-4945, Birutė.

Grožio salone „Elite Family Hair Care“ dirba liuanistė kosmetologė-manikiūristė Džina. Adresas: 4808 W.83 St., Burbank. Tel. 708-499-0994.
Kitame salone — 16655 S. 80th Ave, Tinley Park, dirba liuanistė kirpėja Sonata. Tel. 708-444-2421.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 588-6285

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Gera proga pradėti savo biznį!
Midway apylinkėje parduodama kėpykla-parduotuvė. Tik \$45,000. Kreiptis: American Real Estate Services, tel. 773-582-5456, Vidas Poška.

Atliekame visus stalius ir smulkaus remonto darbus.
Aukšta darbų kokybė, didelė praktika JAV. Tikrai žemos darbų kainos. Tel. 773-254-0759, mob. 847-525-9275, Žilvinas.

Reikalingi dažytojai su patyrimu Amerikoje.
Privalo turėti automobilį. Darbas šiaurės-vakarų rajonuose. Tel. 847-808-9109 vakare nuo 8-10 val. Susikalbėsime angliškai, rusiškai.

V.A.I. Auto Services.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės darbus. Varklio kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniams klientams nuolaidos. Parduodame naudotus automobilius. 3800 W. 79 St. Tel. 773-582-0183; 773-582-0184. Kalbame liuanistai.

Franciskonų vienuolynui reikalinga virėja. Rašyti, duodant savo adresą ir telefono numerį. Rev. Jonas Bacevičius, P.O. Box 980, Kennebunkport, ME 04046.

Parduotuvė valymui reikalingi darbuotojai. Gali kreiptis ir šeima. Darbas Tennessee ir Illinois valstijose. Atlyginimas \$1,500 — \$1,800. Dokumentai ir kalba nebūtini. Tel. 901-240-5544 arba 901-830-7223.

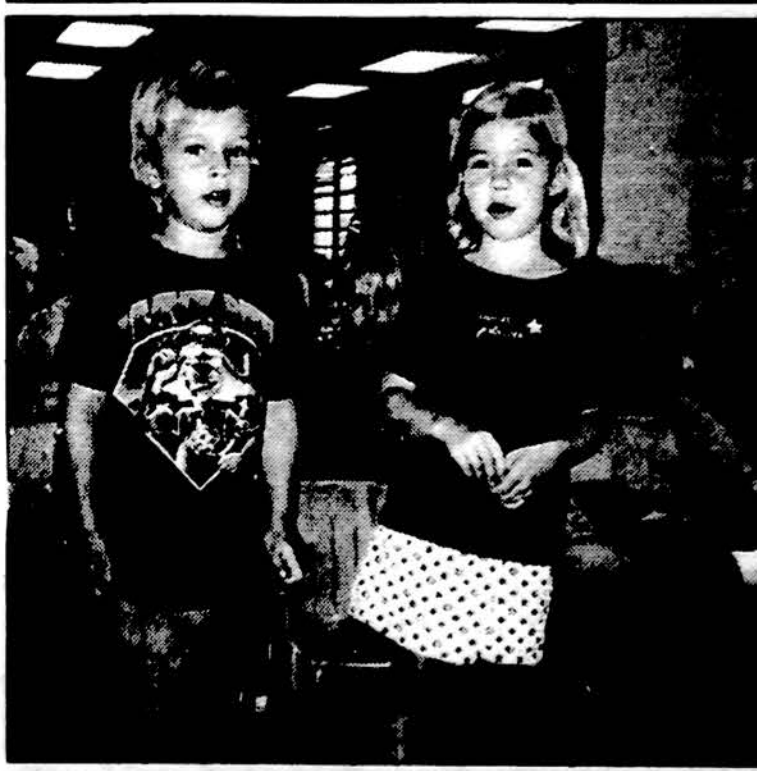
ČIA GALEJO BŪTI JŲ SKELBIMAS...

THE QUARRY INN

Istoriniame Lemonte 326 Main Street Tel. 630-257-8925

Atidaromas naujas restoranas ir svetainė. Profesionali šefė Dalia pateiks unikalius amerikietiškus ir europietiškus valgius, kurių tarpe bus ir liuanistų patiekalai. Lietuviai galės gardžiuotis tikrais tarkių cepelinais trečdadieniais, o kugelių su liuanistai dešra ir kopūstais — penktadieniais. Koldinai bus patiekiami per pietus ir vakarienę kasdien.

Kviečiame atsilankyti! ATIDARYMA
2001 m. birželio 16 d., šeštadienį, 5 v.p.p.
Restorano valandos: pietūs 11:45 — 2 v.p.p. vakarienė 4 — 9 v.v.
Renata ir Petras Remeikiai

Motinos dieną šventiant, mamos eilėraščiu sveikina St. Petersburg, FL, „Saulės“ lit. mokyklos mokiniai Paulius Lukas ir Monika Vilkelėte. Nuotr. Elvyros Vodopaliënės

St. Petersburg, FL, „Saulės“ mokyklos mokiniai Katie Kasper Motinos dienos šventėje mamos pasveikinti padeda mokyklos vedėja Vida Meiluvienė.

Nuotr. Elvyros Vodopaliënės

St. Petersburg, FL, „Saulės“ liuanistinės mokyklos mokiniai, Motinos dienos minėjime š. m. gegužės 12 d. skaitė skaitinius. Iš k. Kazys Bobelis, Rima Garsytė, Gytis Garsys ir Laima Bobelytė. Nuotr. Elvyros Vodopaliënės

„LAISVĖS ŽIBURIU“ ŠVIESOS NETEKUS

Lietuviškas radijo „Laisvės žiburys“ New Yorke, vadovautas Romo Kezys, per 35 metus ir 2 mėnesius skaisčiai švietęs New Yorko ir jo apylinkių lietuviškos visuomenės padangę, užgeso.

Minutėlei grįžtelekime praėitį ir pažvelkime į aplinkybes „Laisvės žiburiu“ („L.Z.“) suteikusias šviesas.

Reikia manyti, kad dauguma dar nebūsimie pamiršę plačiai išgarsėjusios, didelį dvasinį pasitenkinimą ir pasididžiavimą suteikusios, 1965 m. lapkričio 13 d., didžiojoje sporto saloje Madison Square Garden New Yorke, įvykusios masinės lietuvių demonstracijos ir žygio į Jungtines Tautas. Toje demonstracijoje ir žygyje dalyvavo arti 15,000 žmonių, kurie vienbalsiai prabilo, kad „...lietuvių tauta yra gyva ir jai priklauso laisvė jos nuosavyje žemėje, savame krašte – Lietuvoje!“

To neužmirštamo didžiojo įvykio pagrindiniai organizatoriai buvo 5 jauni, energingi, tautiniai susipratę vyrai: Antanas Snieckus, Algirdas Budreckas, Antanas Maziška, Juozas Miklovas ir Romas Kezys.

Metams nuo šio įvykio pralinkus, Čikagoje, Neo Lithuania suruoštame Vasario 16-os minėjime, ten kalbą pasakęs Romas Kezys, prisiminęs lapkričio 13 dieną, pareiškė: „...Ji užtelėjo per lietuvišką visuomenę tarsi gryno oro banga pro atvirą langą vieną pavasario saulėtą rytą. Apkerpėje, staiga pasijuto vėl esą lietuviams, apsnūdę buvo supurtyti, pažadinti prasmingam darbui. Nutoles nuo lietuviško kelio jaunimas grįžo atgal...“

Kad visa tai neišblestų ir nedimtu praieities miglose ir kad sukelta energija ir lietuviškas judėjimas vėl neapsnūstų, Manifestacijos ir Žygio organizatoriai pramatė reikalingą, New Yorko, New Jersey ir tų valstijų apylinkėse gyvenančių lietuvių visuomenei, turėti lietuvišką radijo laidą.

Ilgai laukti nereikėjo. Pirmą kartą, 1966 m., sekmadienį, kovo 20 d., per WHBI radijo stotį, pasigirdo Broniaus Jonušo maršas „I kovą, i kovą – visi, kas tik gali!“ Maršo garsumas nuskambėjus, Romas Kezys klausytojus pasveikino: „Labas rytas, malonus lietuviui!“ Tokiu būdu ir įsijiebi „Laisvės žiburio“ šviesa.

„Laisvės žiburys“ buvo vienos valandos trukmės dviejų dalių: lietuviškos – vadovavo Romas Kezys ir angliškos – Antanas Maziška. (Vėliau A. Maziškai iš New Yorko išvykus, kurį laiką, angliškąją dalį vedė Pilypas Skabeika, o vėliau – Daiva Kezienė. Po kurio laiko angliškos dalies buvo visai atsakyta. Paskutiniu laiku radijo laikas buvo sutrumpėjęs iki 30 minučių).

„Laisvės žiburys“ nesiribojė vien tik vietiniais pranešimais ir bendro pobūdžio žinių perdavimu. Buvo išvystęs plačią politinę veiklą (politiniai pranešimai, pokalbiai su politikais, Brazinskių, S. Kudirkos, Simokaičių gelbėjimo reikalai ir pan.), bus neužmirštas atlikęs didelį darbą kultūrinėje srityje (surodė arti 60 įvairių, dauguma aukšto lygio, renginių (opera „Grażina“ iš Čikagos, tautinių šokių ansamblis „Grandinėle“ ir „Čiurlionio“ ansamblis iš Clevelando, „Ratilio“ iš Lietuvos ir kita).

Su „Laisvės žiburiu“ jo klausytojai buvo artimai susigiję ir jį pamiršę taip, kad, galima sakyti, jis buvo tapęs jų

gyvenimo neatskiriama dalimi. O kaip jie nustebo, giliai susijaudino ir pergyveno, kada gegužės 21 d. „L.Z.“ laidoje, einant prie jos pabaigos galo Romas Kezys prabilo: „Su šia laida baigiu savo darbą „Laisvės žiburyje“. Ši yra paskutinė jo laida. Jaučiu, kad išdirbus su „L.Z.“ 35 metus, atėjo laikas pasitraukti, atverti galimybę jauniems, energingiems radijo žurnalistams, kurie tą darbą tęs ir gal būtų sėkmingiau negu man tai pavyko padaryti. Turiu prisipažinti, kad radijo darbą užbaigiau su skausmu širdyje. Kaip ne kartą esu minėjęs, „L.Z.“ – lyg šeštas mano sūnus. Daug vargo ir pastangų teko įdėti, kad ji užaugint, ir išlaikyti. Tačiau, visos tos pastangos suteikė ir didelį pasitenkinimą, kadangi įdėtas darbas visuomenės buvo įvertintas ir šilta priimtas. Kai keliu žvilgsnį į atliktus darbus „Žiburio“ remuose, tai tikrai yra kuo pasididžiuoti ir pasidžiaugti anais laikais, visokios politinės akcijos organizuotos Lietuvos laisvės reikalais, demonstracijos, išvystyta plati kultūrinė ir visuomeninė veikla... Toliau tokiai veiklai neliko nei noro, nei energijos. Belieka tik malonūs prisiminimai ir viltis, kad kas nors tuos darbus tęs ir toliau... Visiems mano bendradarbiams, „L. žiburio“ rėmėjams ir jo klausytojams tariau nuoširdų, ačiū. Jus visus visuomet prisiminėsiu su giliu dėkingumu!“

Tais žodžiais Romas Kezys užbaigė garbingą „Laisvės žiburio“ erą. Kaip puiku, kad New Yorko lietuviai nėra pamiršę Vinco Kudirkos raginimo: „Vienam stulpui išgruvus – statykite kitą! Tuo raginimu buvo pasinaudota. Lietuviška radijo laida, ta pati banga (AM 930), tą patią dieną ir valandą (pirmadieniais 9:30 v.v.), bus girdima ir toliau. Tuo „stulpu“ tapo LB NY apygarda, o laidai vadovauti sutiko apygardos pirmininkė dr. Giedrė Kum-pikaitė. Naujam „stulpui“ tenka palinkėti geros sėkmės ir tvirtumo!

P. Palys

Atkelta iš 3 psl.

Vėliau mums pasakojo, kas dedasi Kaune ir visoje Lietuvoje. Mes vėl laisvi! Neapsakomas džiaugsmas! Tėvelis grįž!

Kitą dieną sužinojome, kad mūsų miestelį uždega bėgdamas Sifrisas ir komunistų bailių gauja. Jie turėjo drąsos užpildinėti beginklius žmones, senokus ir vaikus, kankinti, žudyti, tremti, bet neturėjo drąsos stoti i kovą!

Visi miestelėnai liko be pastogės. Už keletos dienų sužinojome, kad miestelyje jo apylinkėse bailiai komunistai, bėgdami nuzudę ne vien pienukinką Lukošūną, bet dar 19 nekalčių vyrų ir moterų, net 89 metų senutę. Vėliau sužinojome apie kankinimus ir žudynes Kaune, Panevėžy, Raimuose ir kitur. Argi gali kas drausti mums džiaugtis, išlikus gyvais ir nepriklausomais? Nors nepriklausomybė buvo trumpa, bet buvo nepriklausomybė!

Kas gali uždrausti dėkoti Dievui, kad likome gyvi? Kas gali drįsti mums užginti mūsų paskelbtą nepriklausomybę? Nieka! Niekas neudraus to mums! Mes išsikvojome ją 1918 metais ir 1941 metais, nors labai trumpam laikotarpiui, bet buvome nepriklausomi! Niekas mums negali uždrausti būti nepriklausomiems ir melstis Dievui!

BANDO GRIAUTI SOVIETINES TRADICIJAS

Kauno miesto meras Erikas Tamašauskas, minėdamas savo darbo šimtadienį, teigia, kad iki šiol valdymo struktūrose gajos „sovietinės tradicijos“. Sprendžiant daugelį problemų, tenka važiuoti į Vilnių, lankstyti ir ieškoti pažįstamų, žurnalistams sakė E. Tamašauskas.

Tris mėnesius dirbantis mero nuomone, „tokiai didelei savivaldybei kaip Kauno suteikta per mažai laisvės dirbti ir savarankiškumo“. Tačiau meras pasidžiaugė, kad „kai kurias problemas sostinėje pavyko išsijudinti“.

E. Tamašauskas taip pat sakė bandąs atkreipti dėmesį į tiltų problemą Kaune. „Vienam trūksta lėšų pastatyti, o kiti tuoj sugrius“, sakė E. Tamašauskas.

Jau 10 metų Kaune statomas tiltas per Nemuną ties M. K. Čiurlionio gatve, į šias statybas investuota per 56 mln. litų, tačiau dar neaišku, kada bus galima paleisti tiltu eismą. Dabar siekiama, kad kitais metais vyriausybė ir Kelių direkcija skirtų lėšų tiltų statybai.

100 dienų Kauno miesto mero poste dirbantis E. Tamašauskas mano, kad per šį laikotarpį miestas tapo patrauklesnis Lietuvai ir užsieniui. „Įveikta diplomatinė miesto blokada“, teigė jis. Pasak E. Tamašausko, jei nuo 1997-2001 m. Kaune lankėsi 28 užsienio valstybių delegacijos, tai per 3 pastaruosius mėnesius mieste apsilankė net 24 delegacijos.

Minėdamas darbo šimtadienį, meras nepamiršo ir žurnalistų. Už dėmesį ir „ancių“ medžioklę laikraščio „Laikinijo sostinė“ žurnalistui Sauliui Pociui meras padovanojo gyvą antį, o „Kauno dienos“ žurnalistę Violetą Gustaitę draugiškai pavadinęs „širšė“, jai įteikė korį.

E. Tamašauskas pasidžiaugė, kad jo darbo šimtadienis sutapo su jo vardadieniu ir trečiuoju miesto dienos minėjimu. Penktadienį prasidėję ir visą savaitę trukę renginiai buvo skirti Kauno miesto dienai.

(BNS)

* Lietuvos nacionalinio operos ir baleto Paramos fondas prezidentūros kieme pirmadienį organizuoja labdaros vakarą. Vakarą, pavadinus „Vasaros uvertiūra“, metu vyks baleto koncertas. Už bilietus gautos lėšos bus skirtos Operos ir baleto teatro vasaros sezono premjeroms Trakų pilyje paremti. Bilietas į šį renginį kainuoja 500 litų. Koncerto metu šoks dvi jaunos baleto poros. Vakarą vainikuos prašmatnios vaišės prezidentūros Baltijoje salėje. Sale pasinaudoti organizatoriams leido prezidentas Valdas Adamkus. Labdaros vakaro rengėjai tikisi surinkti 70,000-80,000 litų. Pinigai bus skirti pirmą kartą Operos ir baleto teatro Trakų pilyje organizuojamo vasaros sezono, kuris truks nuo liepos 5 iki 17 dienomis, premjeroms paremti.

(BNS)

A.†A. JONUI ŠVARUI

mirus, jo žmoną ALEKSANDRĄ, jų vaikus su šeimomis ir kitus artimuosius širdingai užjaučiame.

Šadeikų šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Tavo gyvenimas pradingo kaip pavasario žiedai po audros

Tavo šypsena, meilė ir išmintis bus vaisinga daugybę metų

Tavo linksma, šaiki siela gyvens Kristuje amžinai.

A.†A. Dr. ONA JUŠKEVIČIŪTĖ-BALIŪNIENĖ

1908.V.3 — 2000.VI.21

Mirties metinių proga prašome draugus, bendradarbius ir pažįstamus prisiminti a.a. dr. Baliūnienę maldoje.

Adolfas Baliūnas
Algis Baliūnas
Gražina Baliūnaitė-Austin

A.†A. ANGELE JUODIKYTĖ JADVIRŠIENĖ

Mirė 2001 m. birželio 9 d., St. Petersburg Beach, FL.

Gyveno Čikagoje ir Lemonte, IL. Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Rėklių kaime. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: vyras Jonas, duktė Lydia Griauzdienė su vyru Mindaugu, anūkai Rima ir Julius, sesuo Danutė Tunkūnienė su šeima, broliai Jurgis ir Alfonsas su šeimomis, brolienės ir jų šeimos, svainis Petras Jadviršis ir kiti giminės.

Velionė pašarvota penktadienį, birželio 15 d. nuo 4 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 16 d. Iš laidojimo namų 10:30 val. ryto velionė bus atlydėta į Palaimintojo Jurgio Matulaitio misijos bažnyčią, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gelių prašome aukoti Jesuit Fathers-Baltic Project.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad po ilgos ir narsios kovos su sunkia liga birželio 12 d., antradienio rytą, mirė mūsų mylimas Tėvelis ir Tėvukas

A.†A. LEONAS BARMUS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko rajone. Velionis gimė Lietuvoje.

Giliame liūdesyje liko: duktė Dalia ir vyras Stasys Zikas, duktė Živilė ir vyras Robert Sabin, anūkai Erik ir Stefanis Sabin.

Velionis pašarvotas penktadienį, birželio 15 d. nuo 4 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 16 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionis bus atlydėtas į Palaimintojo Jurgio Matulaitio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gelių prašome aukoti BALFui ar „Lietuvos vaikų vilties“ organizacijai.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad po sunkios ir ilgos ligos savo namuose Rockford, IL. 2001 m. birželio 11 d. atsisveikino su šiuo pasauliu mūsų vyras, tėvas ir senelis

A.†A. JONAS KERAMINAS

Amerikon jis atvyko 1949 m. birželio 24 d. ir pradžioje gyveno New Yorko apylinkėse, o vėliau – Rockford, IL.

Nuliūdime liko: žmona Onutė, sūnus Vidutis su anūke Evan, Niles, IL.

Gedulingos pamaldos už a.a. Jono sielą įvyks 2001 m. birželio 21 d. 10 val. ryto Holy Family parapijos bažnyčioje naujojo koplyčioje, Rockford, IL. Vėliau jo palikai bus nuvežti į Lietuvą ir palaidoti jo gimtinėje – Vyzionyse, Utenos apskrityje, kur jau ilsisi velionio tėvas, motina, brolis ir brolienė.

Nuliūdę: žmona, sūnus ir anūke.

A.†A. ADELEI BALTRUŠAITIENEI

iškeliavus į Amžinąją Tėvynę, skausmo prislėgtus jos vyrą ANTANĄ, dukrą SIGUTĘ ir sūnų ALGĮ su šeimomis, seseris RŪTĄ ir DANĄ, brolį ANTANĄ ir jų šeimas, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame.

Mielą Adele, nuo vaikystės dienų drauge džiaugėmės ir liūdėjom – šiandieną kaip sunku pasakyti sudiev... Viešpaties prieglobstyje, ilsėkis ramybėje.

Su liūdesiu

Gailutė ir Tadas Palioniai
Daiva, Tomas ir Lina su šeima

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

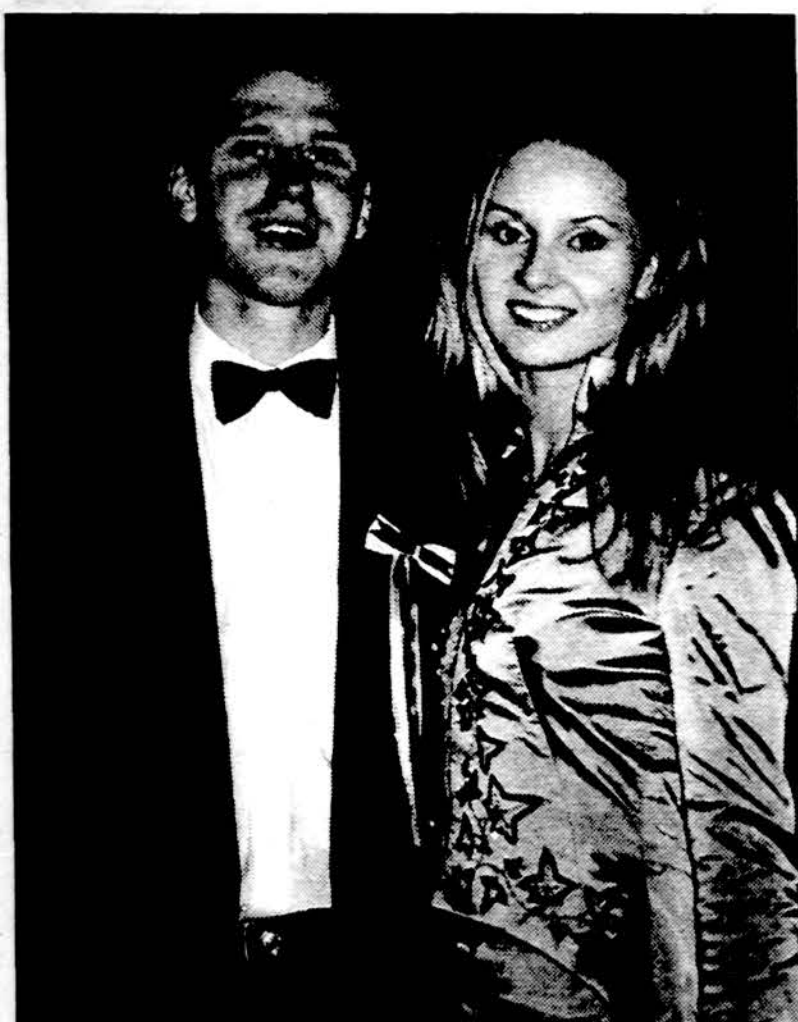
No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vienos valso pokylėje, vykusiame Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, susitiko du Kauno medicinos universiteto mokslo draugai, abu šio pokylio organizacinio komiteto nariai – Tomas Gudauskas ir Jurga Tautkutė-Tamoniene.

A. Tautkaus nuotr.

Manigirdo Motekaičio fortepijono studijos mokinių koncertas vyks šį penktadienį, birželio 15 d., 7 val.v. Jaunimo centro salėje. Po koncerto – užkandžiai. Įėjimas – veltui. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Lietuvių fronto bičiulių Čikagos sambūrio narių susirinkimas įvyks birželio 22 d., penktadienį, 6 val.v. Ateitininkų namuose, Lemonte. Bus įdomi programa ir svarbūs pranešimai. Visi bičiuliai ir bičiulės kviečiami dalyvauti.

Skelbimai

ALTS Bostono skyrius, atsiliepdamas į Čikagos Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos atsisveikimą, Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai skyrė 300 dol. auką. Dekodami visiems remėjams, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą Maž. Lietuvoje, aukas siunčiant: „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

• **27 centai skambinant** į Lietuvą, 5,5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į **TRANSPORT** atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. **TRANSPORT** – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Vienos iš Lietuvos, atlydėjusios savo vaikus į Čikagą, kur jų gydymą rėpina „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas, padeda siuntinėti šios organizacijos biuletenius „Seklyčioje“. Darbuojasi Silva Seliukienė, Danutė Kartauskienė ir čikagietė taktininkė Viktorija Valaviciene.

Informacija apie Lietuvą, jos žmones, parduotuves, knygynus ir t.t. internete adresu <http://www.visalietuva.lt>

„Draugo“ knygynelyje

Dar turime tokių knygų:
M. Chini „Klimt“ – 13 dol.;
„Knygotyra“ – 15 dol.;
Liet. l. pasaka „Kodėl aš nieko neturiu“ – 5 dol.;
V. Petkevičius „Kodelcius“ – 10 dol.;
A. Vaičiulis „Kryžiažodžiai ir galvosūkiai pradinukui“ – 6 dol.;
J. Varnauskas „Kultūros paminklų enciklopedija 1 t.“ – 30 dol.;
J. Varnauskas „Kultūros paminklų enciklopedija 2 t.“ – 30 dol.;
E. Leonavičienė, S. Trumpaitienė „Kviečia Pupelė“ – 4 dol.;
S. Maculevičius „Kylanti Lietuva“ – 50 dol.;
S. Daukantas „Laiškai Teodorui Narbutui“ – 15 dol.;
„Lapė gudragalvė“ – 4 dol.;
V. Pietaris „Lapės gyvenimas ir mirtis“ – 8 dol.
Prie kiekvienos knygos kainos prašome pridėti siuntimo mokestį – 3.95 dol. Jei užsisakote dvi ar daugiau knygų, tuomet kiekvienos knygos siuntimo mokestis padidėja 1 doleriu.

Knyga „Fizinio aktyvumo paslaptys“, kurių autoriai R. Naužemys, J. Sapliuskas ir R. Kniukšta, skiriama ne tik sportininkams, treneriams, bet ir visokio amžiaus žmonėms, norintiems savarankiškai fiziškai tobulėti bei puoselėti aktyvų gyvenimo būdą. 271 psl. leidinyje – dešimtys skyrių, kuriuose pasakojama, kaip ugdyti ištvermę, vikrumą, greitį, lankstumą, savikontrolę, kaip maitintis. Atskiri skyreliai skiriami vaikų, vyresnių ir pagyvenusių žmonių fizinio aktyvumo paslaptims aptarti. Yra ir specialus skyrelis moterims – joms siūloma, kaip išlaikyti gražią, harmoningą figūrą, kaip formuoti taisyklingą laikyseną, kokius pratimus atlikti, kad liemuo būtų lieknas, stuburo snariai paslankūs, pilvo raumenys stiprūs, o kojos gražios. Knygoje taip pat pateikiami gimnastikos pratimų pavyzdžiai tiems, kas serga osteochondroze ar turi kitų sveikatos problemų, aptariamas fizinio aktyvumo pulsas, kraujospūdis, kvėpavimo, miego, darbingumo, apetito ryšys. Knygos kaina – 10 dol., su persiuntimo mokesčiu – 13.95 dol.

ILLINOIS LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ VEIKLA

Illinois Lietuvių Respublikonų lygos vadovybė nerinkimais metais aktyviai dirba politinėje veikloje.

Vienas pagrindinių šių metų uždavinių yra talka Lietuvai tapti pakviestai į NATO.

S. m. balandžio 27 dieną lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas dalyvavo Lietuvos konsulo Giedriaus Apuoko sukvietame organizacijų vadovų pasitarime su naujuoju Lietuvos ambasadoriumi Jungtinėms Amerikos Valstijoms Vygaudu Ušacku.

Džiugu buvo matyti lietuvių pagrindinių organizacijų vadovus taip vieningai ir draugiškai susėdus prie bendro stalo diskutuojant ir tarantis taip svarbiu klausimu Lietuvai. Ambasadorius V. Ušackas savo kalboje minėjo, kad pakvietimas į NATO priklausys daug nuo Jungtinių Amerikos Valstijų; čia daug gali padėti Amerikos lietuviai per savo kontaktus, tiek kongrese, tiek Baltuosiuose Rūmuose. Illinois Lietuvių Respublikonų lyga tuoj įsijungė į bendrą darbą rinkti parašus peticijai Amerikos prezidentui. Buvo išsiųsta arti 200 laiškų su peticijos lapu ne tik lietuviams, bet ir daugeliui kitų tautinių grupių atstovų, su kuriais tenka kartu dirbti respublikonų partijos veikloje ir anksčiau – pavergtų Tautų judėjime.

Džiugu, kad kitų tautinių grupių atstovai greit atsiliepią atsiųsdami surinktus parašus, deja, atsiliepiamas iš lietuvių tarpo yra gana lėtas. Gal todėl, kad bandoma parašus rinkti tik lietuvių tarpe, ir daugelis gal pasirašė. Tačiau peticija prašoma pasirašyti amerikiečių, tai gali pa-

daryti tiek jų kaimynai, tiek bendradarbiai. Arodytų, kad surinkti tik dešimt parašų neturėtų būti sunku.

Lygos vardu buvo taipogi pristatyta Illinois Valstijos Generalinei Asamblėjai rezoliucija, kurioje kreipiamasi į JAV prezidentą ir kongresą prašant pakviesti Lietuvą, Latviją ir Estiją į NATO.

Šia rezoliucija rūpinasi Illinois senatorius Kirk Dillard. Illinois lietuviai respublikonai palaiko artimus ryšius su lygos garbės nariu Kongreso atstovu John M. Shimkus. Lygos vardu jis buvo pasveikintas LDK Gedimino ordinu apdovanojimo proga, jam lankantis Lietuvoje ir dalyvaujant NATO Parlamentinės Asamblėjos posėdžiuose. Taipogi jis buvo pasveikintas ir gražiu pasirodymu Lietuvoje krepšinio aikštėje, kur jis nusipelnė tu rungtynių geriausio žaidėjo vardą.

Šių metų gegužės 20 dieną lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas dalyvavo Kongreso atstovės Judy Biggert (respublikonė, 13 apygardos) pagerbimo priešpriečiuose, vykusiuose Oak Brook Hills Resort, Oak Brook, Illinois. Atstovė Judy Biggert, lygos kviečiama, yra tapusi Atstovų Rūmuose Baltieji Caucas nare. Jos apygardoje gyvena nemažai lietuvių kilmės amerikiečių ir kviečiama ji lankosi lietuvių renginiuose Lemonte. Ji buvo pasveikinta lietuvių respublikonų vardu ir pakviesta vėl dalyvauti lygos gegužinėje š. m. rugpjūčio 26 dieną.

Pagrindinis renginio kalbėtojas buvo JAV Atstovų Rūmų pirmininkas (Speaker of the House) Dennis Hastert. Su juo

JAV Atstovų rūmų vadovą Dennis Hastert (kairėje) sveikina Illinois Lietuvių Respublikonų lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas.

lygos pirmininkui buvo proga ilgiau išsikalbėti ir pasveikinti taipogi su neseniai įvykusių apdovanojimu – LDK Gedimino ordinu, kuris buvo įteiktas jam jau antrą kartą lankantis Lietuvoje. Jam buvo pareikšta padėka už talką Lietuvos reikaluose. Jis buvo prašomas ir toliau talkinti.

Atstovų rūmų vadovas gražiai atsiliepią apie savo apsilankymą Lietuvoje ir apie Vilniaus miestą. Taipogi kiek papasakojo apie prof. Vytauto Landsbergio, neseniai apsilankiusio jo įstaigoje, vizitą. Atstovų rūmų vadovui, kur buvo paminėta, kad Illinois lietuviai respublikonai daug metų kviečia jį apsilankyti jų renginiuose ir susitikti su Illinois lietuviais. Buvo išreikšta viltis, kad gal jo labai užimtoje darbotvarkėje atsiras proga atvykti ir pas mus.

Šiame renginyje lietuvių atstovui buvo proga susitikti su nemažai kitų pareigūnų. Buvo malonu pasveikinti bu-

vusį Kongreso narį Harris Fawell, su kuriuo buvo dirbta daugelį metų, aptarti rezoliucijos reikalą NATO klausimu su senatoriumi Kirk Dillard ir susitikti su kitais Du Page apskrities pareigūnais.

Illinois Lietuvių Respublikonų lyga stengiasi dalyvauti įvairiuose politiniuose renginiuose, kuriuose yra gera proga susitikti su įvairiais pareigūnais ir pasikalbėti su jais mums rūpimais klausimais. Šiemet vėl ruošiamasi dalyvauti Illinois gubernatoriaus dienos renginiuose Springfielde, ruošiamasi lygos gegužinei rugpjūčio 26 dieną, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, rudenį dalyvauti JAV lietuvių respublikonų federacijos suvažiavime Washington ir kituose renginiuose.

Illinois lietuviai respublikonai yra veiklus ir stengiasi kiekviena proga rasti užtaręjų lietuviams rūpimuose reikaluose.

A.M.

AMERIKOS LIETUVIŲ TELEVIZIJOS VEIKLOS PENKMETIS

Manau, sunku būtų rasti Čikagoje ar jos apylinkėse gyvenančių lietuvių, kurių ne būtų tekę žiūrėti ALTV programos per 23-ąjį kanalą. O šiai programai visai neseniai – balandžio pabaigoje jau suėjo penkeri metai.

Kaip jau žinome, šią programą įkūrė iš Lietuvos atvykęs, ten kino studijoje dirbęs Arvydas Reneckis, kuris nutarė išmėginti laimę srityje – televizijoje. Jo nuopelnas ir gimė jau antroji už Lietuvos ribų lietuvių televizijos programa (pirmąją – irgi Čikagoje buvo įsteigęs Anatolijus Slutas), tačiau ji jau senokai neegzistavo.

Šios lietuviškos televizijos programos kelias niekada nebuvo ir nėra rožėmis klotas. Pradžioje buvo demonstruojama per WFMT (23 kanalą) kartą per savaitę ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro. Vėliau ta pati programa būdavo kartojama ir šeštadieniais – nuo 7 iki 8 val. ryto.

Pernai tos rytinės programos buvo nutrauktos, tačiau buvo pradėta nauja laida sekmadieniais vakarais – nuo 7 iki 8 valandos. Pradžioje ji būdavo taikoma jaunimui: ja net grupė jaunų žmonių rengdavo. Tačiau tie jaunuoliški bandymai nesulaukė paramos bei pritarimo iš jaunesnės kartos žmonių ir gerojai supykė vyresniuosius televizijos žiūrovus, kuriems pateikiama medžiaga būdavo nelabai suprantama. Tad šiuo metu toji sekmadieninė laida jau nėra „jaunuoliška“, o bendro pobūdžio, dažnai apžvelgiant bet kokio amžiaus mūsų tautiečių kultūrinius ar kitokius pasireiškimus.

Ketvirtadieninės programos daugiausia yra skiriamos ži-

nioms iš Lietuvos – „Panorama“, o taip pat ir vienam ar porai sužetų iš vietos lietuvių kultūrinio ar visuomeninio gyvenimo, muzikiniai gabaliukai. Kartais pasitenkinama dokumentiniu ar vaidybiniu filmu, ypač tada, kai sugenda montavimo kompiuteris (o tai kartas nuo karto vis dar pasitaiko).

Derybos su Lietuvos LTV tebevyksta

ALTV programos įkūrėjas ir vadovas Arvydas Reneckis nušvietė nelengvą kelią, kurį jam ir šioms laidoms teko peregyventi praėjusių penkmetį. Jis pažymėjo, kad tai nėra pigus užsimejimas: vien tik už eterio laiką stotiai per metus reikia sumokėti 52,000 dolerių.

Kitos didesnės išlaidos „Panoramos“ juostų iš Lietuvos atsiuntimas. Iki šiol kas savaitę už jų persiuntimą per „United parcels“ ar DHL kainuodavo 135 dol. Dabar „Transpak“ bendrovė vadovo Romo Pukšio dėka, tai atsieina jau šimtaine pigiau.

A. Reneckis jau kurį laiką rūpinasi, kad per ALTV rodomos išsiviečių lietuvių kultūrinę ar politinę veiklą at-

spindintios programos būtų demonstruojamos ir Lietuvoje. Tuo reikalu jau ilgesnį laiką vedamos derybos su Lietuvos TV vadovybe (o ji ten dažnai keičiasi) ir vis negalima susitarti.

Bandyta kalbėtis su įvairių programų vadovais ir jau kai kas yra parodyta. Tačiau tikimasi, kad ateityje vis tiek bus galima susitarti.

„O jeigu nepavyks susikalbėti per atstumą, aš pats ten asmeniškai važiuosiu ir derėsiuos“, – kalbėjo A. Reneckis, nors nelabai tikiėjosi, kad greitai tai galės įvykdyti, nes iš namų pajudėti yra labai sunku.

Lietuviška programa – labai reikalinga

Tik po ilgesnio laiko A. Reneckis pagaliau įsitikino, kad lietuviškų televizijos laidų mūsų tautiečiai labai pasiilgsta ir prireikus ateina į pagalbą. Kuomet programa buvo pakliuvusi į didelę finansinę bėdą, apie tai pasakelbus, per 3 savaites atsirado 150 šimtininkų. Ir toks rūpinimasis vedėją džiugina, nors šiaip jis pripažįsta, kad nėra labai patenkintas, kuomet eikvoja savo darbingo amžiaus dienas tokiu nepelningu reikalu.

Paklausus, koks per penkmetį patirtas atvejis jį blo-

giausiai nuteikė, po neilgo galvojimo jis atsakė: „Atrodo, kad dar pas mus nėra madoje atvirai pasisakyti“. Ir jis čia tuoj pat paaiškino – kai vieną ALTV programą buvo kiek kritiškiau išsireikšta apie mūsų lituanistines mokyklas, buvo susilaukta pikto-kos reakcijos.

Arteja ALTV gegužinė

Neseniai A. Reneckis pasi-rasė sutartį su 23-uoju kanalu šeštiesiems metams. Bet, iš tikrųjų, dar penkmečio sukaktis nebuvo oficialiai paminėta.

Neseniai buvo nutarta, kad šią sukaktį reikia paminėti gamtoje įvykiančia gegužine, kuri yra rengiama birželio 24 d. Pasaulio lietuvių centro sodelyje. Kadangi ši data išpuola per Jonines, tai programoje netruks šios šventės papročiai.

Programoje taip pat pasirodys Audronė Simanonytė ir kiti menininkai bei dainininkai. Bus įvairiausių žaidimų bei kitų užsiėmimų dideliems ir mažiems. Čia net viską išvardinti yra sunku.

Reikia manyti, kad mūsų tautiečių šioje ALTV ruošiamoje gegužinėje tikrai netrūks. Ypač žina: jog čia surinkti doleriai eis geram tikslui – tolimesniam lietuviškų televizijos laidų išlaikymui. O tai turėtų būti visų Čikagos ir apylinkių lietuvių vienas didesniųjų siekimų!

Edvardas Sulaitis

Iš arti ir toli

Nuo šiol JAV LB Švietimo tarybos tinklalapis internete – www.svietimotaryba.org. Čia spausdinamas švietimo tarybos narių sąrašas, adresai bei informacija apie tarybos veiklą ir darbotvarkę. JAV LB Švietimo taryba talkina JAV lituanistinėms mokykloms, derina ir remia jų veiklą.

Su šiuo filmavimo aparatu Arvydą Reneckį dažnai galima matyti lietuviškuose renginiuose.

E. Sulaitis nuotr.